РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ЗАКОН

За изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

в сила от 01.01.2011 год., въведени със ЗИДКСО (обн. в ДВ бр. 100 от 21.12.2010 год.)

Правят се следните изменения и допълнения:

1. Чл. 9, ал. 7 в края на изречение 1 точката се заменя със запетая и се добавят думите: „както и износването на бременност при заместващо майчинство за времето от ембриотрансфера до 42 дни след раждането.
Алинея 7 придобива следното съдържание:

„(7) За осигурителен стаж при пенсиониране се зачита периодът на наборна или мирновременна алтернативна служба и времето, през което неработеща майка е гледала дете до 3-годишна възраст, както и износването на бременност при заместващо майчинство за времето от ембриотрансфера до 42 дни след раждането. За тези периоди се внасят осигурителни вноски в размера за фонд "Пенсии" за сметка на републиканския бюджет върху минималната работна заплата към датата на отпускане на пенсията.”

2. В чл. 50, ал. 2 след думата „обезщетението” се добавят думите „по ал. 1” и изречението продължава.
Алинея 2 придобива следното съдържание:

(2) Когато раждането стане преди изтичането на 45 дни от началото на ползването на обезщетението по ал. 1, остатъкът до 45 дни се ползва след раждането.

3. В чл. 50, ал. 3:
В изречение 1 след думата „раждането” се добавя запетая и думите: „а обезщетението на биологичната майка при заместващо майчинство се прекратява от следващия ден.
В изречение 2 след думата „майката” се добавят думите „или заместващата майка” и изречението продължава.
В изречение 3 след думите „по ал. 1” се добавят думите „или съответно по ал. 9” и изречението продължава
Алинея 3 придобива следното съдържание:

„(3) Когато детето е родено мъртво, почине или е дадено в детско заведение на пълна държавна издръжка или за осиновяване, майката има право на парично обезщетение до изтичане на 42 дни от раждането, а обезщетението на биологичната майка при заместващо майчинство се прекратява от следващия ден. Ако работоспособността на майката или заместващата майка вследствие на раждането не е възстановена след 42-ия ден, срокът на обезщетението се продължава по преценка на здравните органи до възстановяване на нейната работоспособност. До изтичането на срока по ал. 1 или съответно по ал. 9 това обезщетение се заплаща като обезщетение за бременност и раждане.

4. В чл. 50, ал. 4 след думите „по ал. 1” или се добавят думите „или ал. 9” и изречението продължава.
Алинея 4 придобива следното съдържание:

„(4) Когато детето е дадено за осиновяване, настанено е в детско заведение на пълна държавна издръжка или почине след 42-ия ден от раждането, обезщетението по ал. 1 или ал. 9 се прекратява от следващия ден. В тези случаи, ако работоспособността на майката вследствие раждането не е възстановена, се прилага ал. 3, изречения второ и трето.”

5. В чл. 50. се добавят нови ал. 8 и 9 със следното съдържание:

„(8) Осигурената за общо заболяване и майчинство биологична майка при заместващо майчинство, има право на парично обезщетение, приравнено на това при бременност и раждане, за срок 365 календарни дни.”

„(9) Осигурената за общо заболяване и майчинство заместваща майка има право на парично обезщетение, приравнено на това при бременност и раждане, за срок 87 календарни дни, от които 45 дни преди раждането.”

6. В чл. 52а след думите „заболяване и майчинство” се добавят думите „с изключение на заместващите майки” и изречението продължава.
Чл. 52а придобива следното съдържание:

„**Чл. 52а**. Осигурените лица за общо заболяване и майчинство, с изключение на заместващите майки, имат право на парично обезщетение за отглеждане на малко дете, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.”

София, 29.07.2011 г. Подпис на вносителя:

/Калина Крумова/

Мотиви

Данните от последното преброяване в България са повече от тревожни, а демографската криза, в която страната ни се намира, се задълбочава с всяка изминала година. Застаряването на населението, имиграцията на млади хора и повишаването на броя на семейства с репродуктивни проблеми предопределят драстично спадащия брой български граждани. За целта е необходимо да бъдат намерени и умело използвани всички възможни инструменти за насърчаване на раждаемостта и в помощ на двойките, жеалещи да станат родителит.

По данни на СЗО в България партньорите с репродуктивни проблеми са 270 000. Информацията сочи, че в една трета от случаите стерилитетът се открива при мъжа, в друга една трета причините за безплодието са при жената, и в последната една трета - комбинация от фактори.

В страните от ЕС лечението на безплодието е държавна политика. МЗ, МТСП, МФ трябва да изградят дългосрочна стратегия за решаването на проблемите на стерилитета, така, както е в останалите страни от ЕС. В България, в която населението застарява и част от него имигрира, усилията трябва да се насочат към решаване на демографския проблем. Той може да бъде разрешен като се поеме грижа за огромния брой партньорски двойки, които искат да имат деца, но поради редица причини не могат да станат родители. Това трябва да се осъществи чрез целенасочена държавна политика, защото финансови средства за програмите ин-витро опложданe, за щастие вече има.

Такава необходима стъпка е узаконяването у нас на сурогатното майчинство, което в български вариант е по-приемливо да наричаме “заместващо”. Международният термин е познат още от 1985 г., когато Брюкселската декларация на световната медицинска асоциация поставя

началото на правната регламентация на заместващото майчинство. Същата година се приема и първият в света закон, уреждащ въпроси за сурогатното майчинство, а именно - Законът за споразуменията за сурогацията в Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия.

26 години по-късно, след дългогодишен опит на редица държави, доказана успеваемост и приложимост на заместващото майчинство, тази практика намери широко място в обществото и у нас. За първи път стотици семейства публично признаха, че сурогатството е факт, само че “на черно”, че практиката съществува, но извън рамките на закона, или че нуждаещите се прибягват до процедури в страни като Украйна, където сурогатството е легално и разрешено дори за чужденци.

За да направим България държава, където хората да не се срамуват или страхуват от репродуктивните си проблеми, където да могат да бъдат родители, да отгледат и възпитават децата си, е необходимо държавата да поеме отговорността за тях.

София, 29.07.2011 г. Подпис на вносителя:

/Калина Крумова/